

Міністерство освіти і науки України
Житомирський національний агроекологічний університет

Факультет обліку та фінансів

„Затверджую”

Ректор Житомирського національного
агроекологічного університету

Скидан О. В. _____

„_____” _____ 2016 р.

Програма

вступних фахових випробувань

для вступу на 2(3) курс навчання

за освітнім ступенем «Бакалавр»

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

у галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

з дисципліни «Основи фінансів»

(для вступу за неспорідненими спеціальностями)

Житомир 2016

Зміст **дисципліни** розкривається в темах:

1. Генезис і еволюція фінансів
Зародження фінансових відносин, їх обумовленість натуральним господарством. Вплив фінансів на розвиток товарно-грошових відносин.
2. Функції фінансів.
Функції фінансів як відображення їх сутності і суспільного призначення.
3. Фінансове право і фінансова політика.
Загальні і особливі норми фінансового права: бюджетні, податкові, біржові, митні, кредитно-грошові, валютні та інші.
4. Фінансова система та її складові елементи.
Поняття фінансової системи. Структуризація фінансової системи. Структура фінансової системи України.
5. Податки та податкова система.
Податки як фінансова категорія, їх економічна сутність і призначення. Характерні ознаки податків. Функції податків. Елементи податку.
6. Бюджет та бюджетна система.
Бюджет як фінансова категорія. Функції бюджету. Доходи бюджету та їх класифікація. Видатки бюджету та їх класифікація.
7. Бюджетний дефіцит.
Бюджетний дефіцит, його економічна сутність і види. Причини виникнення бюджетного дефіциту.
8. Місцеві фінанси.
Сутність місцевих фінансів, їх необхідність і призначення. Складові місцевих фінансів.
9. Загальнодержавні фонди цільового призначення.
Сутність та суспільне призначення соціального страхування. Суб'єкти соціального страхування, їх права і обов'язки. Об'єкт страхування.
10. Державний кредит.
Державні та місцеві позики. Класифікація державних позик. Зовнішні державні запозичення.
11. Фінанси суб'єктів господарювання.
Доходи і витрати суб'єктів господарювання. Їх економічна характеристика та склад. Валовий чистий прибуток.
12. Страхування та страховий ринок.
Економічний зміст та функції страхування. Класифікація страхування.
13. Фінансовий ринок.
Функції фінансового ринку. Складові фінансового ринку. Елементи фінансового ринку: суб'єкти, об'єкти, курс валют, процентні ставки, курс цінних паперів.
14. Міжнародні фінанси.
Структура міжнародних фінансових відносин: світовий фінансовий ринок, міжнародна валютна система, міжнародні валютні операції, міжнародні розрахунки, міжнародні фінансові інститути.
15. Суть і функції грошей.
Форми грошей та їх еволюція. Функції грошей.
16. Теорії грошей.
Металістична теорія. Номіналістична теорія. Рівняння І. Фішера. Кількісна теорія. Кейнсіанська модель. Монетаризм.
17. Грошовий оборот і грошові потоки.
Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Поняття про грошовий потік та критерії класифікації грошових потоків.
18. Грошовий ринок. Грошова система.
Сутність грошового ринку. Суб'єкти та інструменти грошового ринку. Поняття про грошову систему. Типи грошових систем.
19. Необхідність, суть та функції кредиту.
Економічна основа, стадії та закономірності руху кредиту. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин.
20. Форми кредиту.
Форми кредиту, їхня характеристика. Принципи банківського кредитування. Вартість кредиту.
21. Кредитна система та її основні ланки.
Поняття про кредитну систему, її структура та складові.
22. Центральний банк та його функції.
Центральні банки, їхнє походження, призначення, функції та операції.
23. Основи діяльності комерційних банків.
Класифікація і характеристика комерційних банків. Операції комерційних банків (пасивні, активні, лізингові, трастові, факторингові, торговельно-комісійні та ін.).
24. Спеціальні кредитні інститути.
Лізингові, трастові, факторингові, фінансові компанії, кредитні спілки, ломбарди.
25. Сучасна система валютних відносин.
Суть та види валютних відносин. Валютний ринок: суть та основи функціонування.

3. Список нормативно-правових документів та навчальної літератури, які рекомендується використовувати при підготовці до фахових випробувань

1. Бюджетний кодекс України від 21.06.01 р. № 2542-14.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436 –IV
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2756 -VI із змінами і доповненнями
3. Про акціонерні товариства: Закон України від 2008 р. № 50-51
4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. № 2121-III (зі змінами і доповненням)
5. Про страхування: Закон України від 4.10.2001 р. № 2745-III
6. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України від 18.06.1991 р. № 1201-XII
7. Про Державний бюджет України: Закон України (щорічно).
8. Бердар М.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М.М. Бердар. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 352 с.
9. Дорохова Л.М. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / Л.М. Дорохова, Л.В. Недільська. - Житомир: Видавництво ДВНЗ «Державний агроєкологічний інститут», 2008. - 288 с.
10. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. пос. 2-ге вид. - К.: Каравелла, 2008. - 432 с.
11. Івасів Б.С. Гроші та кредит: підручник / Б.С. Івасів. - К.: Кондор, 2008. - 528 с.
12. Михайлівська І.М. Гроші та кредит: навч. посібник / І.М. Михайлівська, К.Л. Ларіонова. - Львів: Новий світ. - 2006. - 432 с.
13. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Д.І. Дема, І.В. Абрамова, І.А. Щубенко, Л.В. Недільська, В.М. Трокоз. - Житомир: «Рута», 2010. - 382 с.
14. Страхіві послуги: навч. посіб. / Д.І. Дема, О.М. Віленчук, І.В. Дем'янюк; за заг. ред. Д.І. Деми. - Житомир: ЖНАЕУ, 2010.-482 с.
15. Фінанси підприємств: підручник / О.С. Філімоненков, Д.І. Дема; за ред. О.С. Філімоненкова. – К.: Алерта, 2009. – 496 с.
16. Фінанси: підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. - К.: Знання, 2008- 611 с.
17. Череп А.В. Банківські операції: навчальний посібник / А.В. Череп, О.Ф.Андропова. — К.: Кондор, 2008. — 410 с.
18. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз [Текст]: підручник / Ю.С. Цал-Цалко, Ю.Ю. Мороз. – Вид-во 3-тє, доповнене. – Житомир: ЖООГО «Спілка економістів України», 2011. – 591 с.
19. Шевчук І.В. Інвестування: навч. посіб. / І.В. Шевчук, І.В. Дем'янюк, І.А. Щубенко. - Житомир: Видавництво «Житомирський національний агроєкологічний університет», 2011. - 204 с.
20. Яворська Т.В. Страхіві послуги: навч. пос. / Т.В. Яворська - К.: Знання, 2008.- 350 с.
21. Яремко І.Й. Фінансовий аналіз: навч. пос. / І.Й. Яремко. - К: КНЕУ, 2009. – 412 с.